

Takács Zsuzsa

A máskor annyira elbizakodott terek

„de eljön értünk, és magához ölel *nóvérünk*,
a *Halál*, s fut velünk, innen, el”
(*Velünk, innen, el*)

1.

Olyan leszek, gondoltam, mint Ady, Rimbaud,
és Verlaine, mint az összes lázadó, akinek élete
a tét: a jövője fényes, a jelene sötét,
és verseimhez a barátnőm szerez majd gyászzenét.
55-ben tüdőgyulladásomat tüdőbajnak hitték,
és a Szabadság-hegyi Gyerekszanatóriumba vittek.
A bőröndömbe tettem rendszerellenes, halálvággyal
teli verseimet, de a spirálfűzet estére eltűnt.
A rettegéstől felszökött a lázam. Közben a szomszéd
ágyon fekvő gyönyörű, kopasz, égő szemű lány
beszámolt róla, hogy a bátyja ávós, aki egy óriás-
darálón a Dunába aprítja a rendszer ellenségeit.
Biztos voltam benne, hogy ott végzem én is.

Október 23-a keddi napra esett. Mámoritó,
verőfényes idő volt. Hosszú sorokban összekapaszkodva
vonultunk a Petőfi térre, aztán a Bem-szoborhoz.
Szerdán váratlanul becsöngetett F. L., akivel
egy nyári munkán ismerkedtem meg.
Azt mondta, hogy hetek óta készül hozzánk,
de félt, hogy nem örülnék neki.
Átadott egy Michelangelo-albumot. Kedvenc freskói
ezek, a Sixtus-kápolna képei, magyarázta,
s hogy elhozta nekem őket. Nem találkoztunk többé.
Csütörtökön, a Parlament előtt lelőtték.
Rokonszenven kívül mást nem éreztem iránta,
különben is irreálisnak tekintettem a halált.

2.

Nem tudom, más is észrevette-e már, hogy
ősszel közelebb lépnek egymáshoz a házak,
az utcák, a máskor annyira elbizakodott terek.
Én először ötvenhat november másodikán,
Halottak napján észleltem ezt. Az összetartozás
tudata átjárta napjainkat, a felnőttek azt mondták,
hogy győztünk, így gondoltam én is.

Aztán eljött a vasárnap. Esősre és hidegre váltott
az idő, mély sóhaj járta be a várost, mindenkit legyűrt
a jeges rémület. A barátnőm egy délelőtti váratlanul
beállított hozzánk, papírt kért és tollat, levelet írt,
és azt mondta, hogy csak akkor olvassam el, ha már
elment. A papíron az állt, hogy másnap hajnalban
egy teherautó leteszi őket a nyugati határszélen,

és kért, hogy menjek velük én is.
Anyját [aki leszállt a teherautóról, és visszafordult
a családi ezüstért a határon] az oroszok lelőtték.
A barátnőm elvégezte az Ontariói Egyetem textil-
mérnöki karát, és felejtette a felkavaró, hajdani
zenéket. Huszonhét év múlva hazajött,
és fölhívott, hogy találkozzunk.

Gyertyafényes asztalnál várt rám egy belvárosi
étteremben. Elegáns volt, divatosan vézna,
ahogy a nyugati nők általában. Leültem mellé.
Közelhúzódott hozzám, ettől zavarba jöttem.
Láttam, hogy boldogtalan. Bizonygattam,
hogy mennyire boldog vagyok,
s hogy mennyire szeretem a férfiakat.